

לגילוי האמת על המיטוס

מנחם בגין: ...נדהה גם את הקיסרוג מבית. את הקיסרוג האומלל המוכיח כי עדיין יש אצלנו איונו התחרות מוסרית, מתוך סנוביות מוסרית, מי יהיה יותר מצפוני בעיני העולם, מי יהיה יותר מוסרי.

אורי אבנרי: אולי נהיה מצפוניים כלפי עצמנו? **היו"ר ישראל ישעיהו:** חבר הכנסת אבנרי, יגיע זמנו.

מנחם בגין: חבר הכנסת אבנרי, יש לי סנטימנטים אליך, כאל חייל קרבי.

אתה זוכר שלפני מלחמת ששת הימים נתתי לך עצה: עכשיו צריך לשמור על המוראל של עמנו מול התקפת האויב, הבאה ומתקרבת. קיבלת אותה. מתוך סנטימנטים אני אומר לך: קבל אותה גם היום. עם ישראל, העם היהודי, מדינת ישראל, צבא ישראל — כולם עומדים היום בפני התקפה אנטי-ישראלית ואנטי-שמית, בפני הסתה פרועה. מעלילים עלינו עלילות כזב, בימים כאלה צריך לעמוד יחד. זו עשת, אתה יכול לא לקבל אותה.

אורי אבנרי: „העולם כולו נגדנו“.

מנחם בגין: לא אמרתי את זה. יש בעולם דעת קהל נאורה, היוודעת כבר את האמת והיא עוד תפעל...הושמעה תביעה להקמת ועדת-חקירה בין-לאומית... צריך לדחות ללא סייג את התביעה הזאת. היא, כמובן, גם פוגעת בזכויות הליברליות של מדינת ישראל... וכפי שלא הוקמה שום ועדת-חקירה בין-לאומית בשום מדינה, גם אם הסבכה היה מכוון וגם אם בעקבותיה הושמעה

„אין מה לחקור“

הנואם הבא, הדובר הראשי של המערך, היה חיים צדוק — פרקליט מנוסה, שיש לו כישרון נדיר לתרץ כל שרץ, יהיה אשר יהיה, ותמיד בנימוקי היגיון. גם הפעם הביא את כל ה„עובדות“ שנקלטו על-ידי התעמולה הרושמית, ברשימה סבירה ומשכנעת.

אורי אבנרי: מדוע אתה לא דורש ועדת-חקירה, כדי לאמת את ה„עובדות“ האלה, שכולן בטפק חמור? צדוק לא נגרר אחרי הפרובוקציה. הוא שתק לרגע, ואז המשיך כאילו לא קרה דבר. לשאלה פשוטה זו לא היה לפרקליט המזהיר מה להשיב.

אורי אבנרי: מדוע ממניס ועדת-חקירה באופן אוטומטי, אחרי כל תאונה אזרחית באוויר, על-פי הוראות החוק, ומדוע כאן אין חקירה מוסמכת? זה בכל זאת מחייב תשובה, אדוני יושב-ראש ועדת החוץ והביטחון.

שר-הביטחון והרמטכ"ל

מרדכי בריפורט: אין מה לחקור.
אורי אבנרי: אם הכל כליכך ברור, מדוע אתם פוחדים מחקירה?

„לכבוד ייחשב לנו!“

משה כרמל, היושב על תקן של „יונה“ בתיאטרון הבובות של המערך, הלך אחרי בגין ותקף את כל עיי-תוני העולם, על שהעזו להטיל ספק בפעולה הישראלית ולגנותה.

משה כרמל: ...אדם בישראל ישאל את עצמו בצדק, היכן היו כל העיתונים והעיתונאים בעת שנשפך דם יהודי בלוד, במינסן, בירושלים, בשמיים בדרך לא-רץ?

אורי אבנרי: האם היה עיתון אחד בעולם שלא גינה זאת? מה אתה משתתף באורגיה המאזכרית הזאת! לא היה עיתון אחד בעולם שלא גינה את רצח מינסן ורצח לוד!

משה כרמל: תיקח את העיתונים, תיקח את וושינג'טון סופסט ותעשה השוואה, מה נאמר שם אחרי רצח לוד ואחרי רצח מינסן, ומה נאמר אחרי מה שקרה בסיני...חבריה הכנסת, אין זה מחמיא לנו במיוחד את תוב-עים מאיתנו את שלא תובעים מן הערבים.

אורי אבנרי: לכבוד ייחשב לנו.

משה כרמל: לכבוד ייחשב לנו, אבל אין זה מחמיא לנו.

אורי אבנרי: זה מחמיא מאוד, זה מחמיא מאוד שתובעים מאיתנו התנהגות תרבותית.

היו"ר ישראל ישעיהו: אני מבקש לא לקיים דרישתו.

אתה לא שומע רדיו

אף אחד מן הנואמים לא רצה לנגוע בעיקר — מה קרה בעצם, למת, ומדוע אין חקירה ממלכתית כחוק. כדי להסיח את הדעת מעיקר זה, שמו חלק מן הנואמים את הדגש על העולם האנטי-שמני. החלק השני של הנואמים השתדל, תחת זאת, להשמיץ את הטייס המת. אופייני לאלה היה בעל המוסר הדתי, מנחם פרוש: **מנחם פרוש:** ...הטייס הלובי שגה שגיאה מרה שלא שקל את השיקולים הימנימאליים במצב כזה. נתברר כי טייס זה טס לגמרי בלי רשיון טיסה במטוסי סילון, ועובדה זו מחזקת עוד יותר את ההנחה שהטייס הוא אשר שגה.

אורי אבנרי: אולי אתה לא שומע, רדיו, אין בזה שמץ של אמת, כמו בכל יתר הדברים שאתה אומר.

„האופוזיציה היחידה“

פרוש לא חגיב. פשוט לא היה לו מושג על מה הוא מדבר. לא היה טעם לכעוס עליו.

לעומת זאת היה צורך לכעוס על גדעון האוזנר, המתעטף באיטטלה של ליברלי ואיש-מוסר מדומלם. הוא התחרה במנחם בגין בטונים הלאומניים הגבוהים, והציג, דיק, כמובן, את קו הממשלה ללא סייג. לדעתו, היה צורך לפתוח באש על המטוס היוצא ולהסתכן בהריגת אזרחים חפים-מפשע.

גדעון האוזנר: ...האם את כל זה צריך היה להניח? או שמתור היה לממוגים על הביטחון להניח כי מטוס לובי זה המסרב לבצע הוראות נחיתה שכל טייס אזרחי היה חייב באותן נסיבות הוא חשוד ביותר וכי יש לברר מה הוא עושה ומדוע הוא מנסה לחמוק מביקורת?

אורי אבנרי: מהי ההוכחה לכך שהיו דברים כאלה, כאשר הקופסה השחורה מוכיחה את ההיפך? הקופסה הן שחורה מוכיחה שהטייס לא ראה שום סימן, שום בקשה לרדת, זו הוכחה מוחלטת, טופית. מה טעם לחזור על דברים שנאמרו לפני שגילו את הקופסה השחורה, ונתבדו?

גדעון האוזנר: אפילו אם סבר הטייס הצרפתי של המטוס הלובי בטעות כי מטוסי-קרוב מצויים הם הנותנים לו הוראות נחיתה, כלום לאלה לא צריך היה להישמע באותן נסיבות? מה צריך היה להתעלם?

אורי אבנרי: הקופסה השחורה מוכיחה שעד אשר נפתחה האש, הטייס לא ראה שום סימן לרדת, לא מצרי ולא ישראלי. עובדה זו מחייבת התייחסות.

גדעון האוזנר: חבר הכנסת אבנרי, כולנו קראנו את השמעת הסליל, וכולנו שמענו את העדויות. עדיויות השייכים שלנו, והסליל שנשמע בטובי,

שמעתי שחבר-הכנסת בגין וחבר-הכנסת רימלט תמכו ברעיון זה ברגע הראשון. צר לי שרעיון זה לא נתקבל. הדבר הזה אינו מובן. הדבר כבר גרם נזק עצום למדינה והלוואי שנוק לא יגדל עוד יותר.

נוראה

היו"ר ישראל ישעיהו: חבריה הכנסת, אני מבקש להימנע מהפרעות.

אורי אבנרי: חבריה הכנסת נכבדים, אני מבין את התרגשותכם.

היו"ר ישראל ישעיהו: חבריה הכנסת אלה, עדי, מכיוון שאתה יושב על-ידי חבריה הכנסת וילנו, אתה מקווה לשכנע אותו?

אורי אבנרי: רבותי חבריה הכנסת, ההתרגשות מובנת. היה זה רע מאד לולא היינו מתרגשים ביום כזה.

אני חוזר ואומר בצורה המתונה ביותר: יש כאן לפחות, סתירות עובדתיות יסודיות, שכל אדם — לא רק כל טייס — כל הדיוט —

איפך הראל: כל מתוסבך.

אורי אבנרי: ...כל מי שאינו עוצם את שתי עיניו, בכונה שלא לראות ולא לשמוע, יראה שיש סתירות יסודיות בין סלילה-הקלטה של הטייס הצרפתי ובין העובדות שנמסרו במסיבת-העיתונאים הראשונה של שר הביטחון. לא יכול להיות שהטייס התכוון לנחות, שהוריד את הגלגלים של המטוס, ושה לא ישתקף בסלילה-הקלטה. זה לא ייתכן.

שר הביטחון משה דיין: זה ישנו בסליל, כאשר אומטוס מוריד את הגלגלים, יש צליל מיוחד. לפי דעת מומחים, אני אינני מומחה. הצליל המיוחד הזה הוקלט.

אורי אבנרי: אני שמח על כך, זה לא נאמר עד היום הזה. את הדברים האלה היית חייב לאמור היום בעומדך על הדוכן, במקום למסור הודעה סתמית כפי שמסרת.

נשארתי תמיחה לגבי הסיפור על הווילונות הסגורים. נשארתי תמיחה לגבי סימני-האזהרה המיסמכים והדא-מיסמכים. נשארתי תמיחה לגבי הווילונות המרויקת של מטוסי ה„פנטום“ כיהם למטוסי הלובי.

טובה סנהדראי: אתה היית שם וראית הכל...

(כאן יש קטע שנמחק מן הפרוטוקול ביקורת היו"ר.)

נסים אריעד: אני רוצה לשאול את חבר הכנסת אבנרי, הוא נתן כאן קומפלימנטים, אמר שהטייסים הזדעזעו, אמר שהרמטכ"ל הוא חברו הטוב והוא איש הגון — אין זה מתיישב עם כל החשדות האלה? הוא חייב לתת תשובה.

אורי אבנרי: אני אתן לך תשובה.

היתה זה חצי-אמת אופיינית של דיין. לפי הסליל מתברר שהמטוס הלובי הוריד את הגלגלים והתכוון לנחיתה לפני שהוב גילה את המטוסים הישראליים, ומבלי שידע כלל שהוא נמצא בשטח ישראלי. בראותו את שדה-התעופה בבירג'נפפה, חשב הטייס הצרפתי שזהו נמל-התעופה של קאהיר. בהבחינו בטעות, העלה את הגלגלים שוב.

מדוע לא מונחה ועדה?

אני דוחה את הרעיון בדבר ועדת חקירה בין-לאומית. אני דוחה את הדיבורים על „העמדת מידע“ לרשות כל מיני אנשים מוסמכים, ככיכול. זהו דיבור ריק, חבר הכנסת חזן.

חסרים עדיין מיסמכים יסודיים. חסרים סליליה-הקלטה של המטוסים שלנו, בהם נרשם הדרישה ביניהם ובין הממונים עליהם. כדי מיסמכים אלה אי-אפשר בכלל לדעת מה קרה.

חבריה הכנסת הראל, אותך הייתי שואל שאלה נוספת: איך יכול להיות שבמשך שלוש-עשרה וחצי דקות נמצא מטוס זר בתחום האווירי שלנו, ואנחנו איננו שומעים את השיחות שלו? זה מוזר מאוד בעיני. אתה בוודאי מבין בזה יותר ממני.

אדוני היושב-ראש, אני מציע מינוי חקירה ממלכתית — לא כדי לעלות האשמה כלשהי, כשאין לי די מידע לכך —

נסים אריעד: במלים האלה היית צריך לי פתוח.

אורי אבנרי: ...ולא כדי להביע אפירוריי איראמון למישהו.

אני מוכרח לומר שאני תמה על שר-המישפטים, ועל היועצים הבכירים לממשלה, שלא תפסו דבר שובן מאליו — שכאשר קורה דבר כזה, הודעה הראשונה של הממשלה הייתה צריכה להיות:

ממשלת ישראל מצטערת על מה שקרה, וסונה לנשיא בית-המשפט העליון בבקשה למנות ועדת-חקירה ממלכתית, שתערוך חקירה פומבית, לעיני הציבור ולעיני העולם.

ועדת החקירה תסיק את המסקנות המוסמכות על סמך כל המידע המוסמך.

הממשלה תנקוט בצעדים המתבקשים מן המסקנות, ותסיק מסקנות אישיות כלפי כל אדם אשר ימצא בחקירה שנהג שלא כיאות.

אם החקירה הזאת תוכיח שכל החשדות, כל המסקנות וכל השאזות, ששמענו בארץ ובעו"ל, הם, היו בנתיימכוספים, כי אז ישא הדבר הוי תמת מוסמכת של מוסר מישפטי, וישכנע אוי-תנו, ישכנע את העולם.

שמעתי שחבריה הכנסת בגין וחבריה הכנסת רימלט תמכו ברעיון זה ברגע הראשון. צר לי שרעיון זה לא נתקבל. הדבר הזה אינו מובן. הדבר כבר גרם נזק עצום למדינה והלוואי שנוק לא יגדל עוד יותר.